

REKONŠTRUKCIA ZARIADENIA NA VYUŽITIE ENERGIE GEOTERMÁLNEJ VODY PREPOJENIE CK31 - SEPERAČNÁ STANICA GTV

OZNÁMENIE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, v znení neskorších predpisov

júl 2019

Obsah

I.	Údaje o navrhovateľovi.....	3
1.	Názov (meno).....	3
2.	Identifikačné číslo.....	3
3.	Sídlo.....	3
4.	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa.....	3
5.	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.....	3
II.	Názov zmeny navrhovanej činnosti.....	3
III.	Údaje o zmene navrhovanej činnosti.....	3
1.	Umiestnenie navrhovanej činnosti (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo).....	3
2.	Stručný opis technického a technologického riešenia.....	4
3.	Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie.....	7
4.	Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.....	6
5.	Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice...	10
6.	Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí.....	10
IV.	Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických	25
V.	Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie.....	26
VI.	Prílohy	
1.	Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia	
2.	Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe	
3.	Výpis z katastra nehnuteľností	
VII.	Dátum spracovania.....	27
VIII.	Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľa oznámenia.....	27
IX.	Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa.....	27

I. ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1 Názov

REKONŠTRUKCIA ZARIADENIA NA VYUŽITIE ENERGIE GEOTERMÁLNEJ VODY PREPOJENIE CK31 -
SEPERAČNÁ STANICA GTV

I.2 Identifikačné číslo

34115161

I.3. Sídlo

Kvetná 4, 927 01 Šaľa

I.4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa

Ing. Roman Kondys
Mail: riaditel@metsala.sk
Tel. č. : +421 0908 725 657

I.6 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.

Ing. Viera Belovičová — Environmentálne poradenstvo, Nitrianska 1764/30, 927 05 Šaľa,
mail: v.belovicova@centrum.sk,
t.č. 0907784549
miesto konzultácií: sídlo navrhovateľa

II. Názov zmeny navrhovanej činnosti

REKONŠTRUKCIA ZARIADENIA NA VYUŽITIE ENERGIE GEOTERMÁLNEJ VODY PREPOJENIE CK31 -
SEPERAČNÁ STANICA GTV

Navrhovaná činnosť je zaradená v kapitole 2. Energetický priemysel, položka č. Priemyselné zariadenia na vedenie pary, plynu a teplej vody, kde je prahová hodnota pre zisťovacie konanie bez limitu.

III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti

1. Umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti

Kraj:
Okres
Obec
Katastrálne územie

Západoslovenský
Šaľa
Šaľa
Šaľa

Par.č.:	KN:	LV:	Výmera m ² :	Druh pozemku:
2424/3	C	1	4494	ostatná plocha
2476/1	C	6237	739	zastavaná plocha a nádvorie
2476/74	C	6237	2497	zastavaná plocha a nádvorie
2476/74	C	6237	179	zastavaná plocha a nádvorie
2477	C	6237	69	zastavaná plocha a nádvorie
2508/2	C	1	89	zastavaná plocha a nádvorie
2508/4	C	1	230	zastavaná plocha a nádvorie
2508/6	C	1	734	zastavaná plocha a nádvorie
2508/7	C	6237	2236	zastavaná plocha a nádvorie
2508/8	C	6237	32	zastavaná plocha a nádvorie

2. Stručný opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy (záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky) a údajov o výstupoch (napríklad zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvu, napr. vyvolané investície)

Navrhovaná zmena rieši strednotlakový (STL) plynovod na prepojenie separačnej nádrže geotermálnej vody s mikroturbínou umiestnenou v kotolni CK31 spoločnosti MET s.r.o. Šaľa.

STL časti areálového plynovodu je vypracovaný v súlade s STN EN 1775.

Vonkajší areálový STL plynovod (30kPa) začína pri objekte SEPARAČNÁ STANICA. Potrubie sa napojí na plánované technologické zariadenie na sušenie plynu, ktorý sa oparuje zo separačnej nádrže geotermálnej vody. V mieste napojenia bude umiestnený guľový uzáver MK50. Potrubie klesne do zeme a bude vedené po strojovňu kotolne CK31. Na fasáde strojovne potrubie stúpa na strechu a bude súbežne vedené potrubím vykurovacej vody. Zo strechy strojovne plynovod bude vedený na existujúci potrubný most. Po potrubnom moste sa rozvod plynu privedenie k objektu KOTOLŇA-CK31. Rozvod plynu bude ukončený v kotolni pred technologickým zariadením MIKROTURBÍNA.

Stavbou nebudú dotknuté ochranné pásma existujúcich podzemných inžinierskych sietí. Rozvod plynu bude vedený súbežne s existujúcim rozvodom geotermálnej vody. Pri priestorovom usporiadaní podzemných vedení budú dodržané min. vzdialenosti v horizontálnom a vo vertikálnom smere podľa STN 73 6005.

Zemné práce budú vykonané podľa STN 73 3050.

Počas výstavby, ani počas prevádzky nebudú dotknuté žiadne kultúrne pamiatky ani chránené časti územia, nebude potrebná demolácia a nedôjde výrubu časti zelene.

Pred realizáciou navrhovanej zmeny činnosti budú požiadany prevádzkovatelia všetkých dotknutých sietí o ich vytýčenie v teréne.

Parametre prepojenia

Separáčna stanica a kotolňa CK-31 bude prepojená s potrubím:

- STL areálového plynovod - 63x5.8 - HDPE100/SDR11 – 121m – 30kPa
- STL areálového plynovod - DN50 - oceľ tr. 11.353 – 90m – 30kPa

Požiadavky na vstupy

Záber pôdy

Terén dotknutého územia je rovinatý s malými výškovými rozdielmi. Existujúce rozvody tepla sú situované v zastavanom území, v intraviláne mesta Šaľa.

Zmena sa dotkne nasledovných pozemkov:

Par.č.:	KN:	LV:	Výmera m ² :	Druh pozemku:
2424/3	C	1	4494	ostatná plocha
2476/1	C	6237	739	zastavaná plocha a nádvorie
2476/74	C	6237	2497	zastavaná plocha a nádvorie
2476/74	C	6237	179	zastavaná plocha a nádvorie
2477	C	6237	69	zastavaná plocha a nádvorie
2508/2	C	1	89	zastavaná plocha a nádvorie
2508/4	C	1	230	zastavaná plocha a nádvorie
2508/6	C	1	734	zastavaná plocha a nádvorie
2508/7	C	6237	2236	zastavaná plocha a nádvorie
2508/8	C	6237	32	zastavaná plocha a nádvorie

Pri realizácii zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k záberu pôdy a nie je potrebné uvoľnenie žiadnych pozemkov. Pre realizáciu stavby nie je potrebné uvoľnenie žiadnych pozemkov. Počas výstavby nebudú dotknuté žiadne kultúrne pamiatky ani chránené časti územia, nebude potrebná demolácia a nedôjde výrubu časti zelene.

Nároky na odber vody

Nie sú.

Nároky na surovinové zdroje

Maximálny odber plynu: 16,00 m³/h

Nároky na pracovné sily

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k nárokom na pracovné sily

Nároky na elektrickú energiu

Realizácia navrhovanej zmeny dôjde k účinnejšiemu využitiu geotermálnej energie a tým k úsporám energie.

Doprava a infraštruktúra

Pri realizácii zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k nárokom zmenu dopravy a infraštruktúry.

Údaje o výstupoch

Zdroje znečistenia ovzdušia

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k znečisteniu ovzdušia.

Zdroje znečistenia povrchových a podzemných vôd

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k znečisteniu povrchových a podzemných vôd

Odpadové hospodárstvo

Nakladanie s odpadmi je navrhované v súlade s platnými legislatívnymi predpismi Slovenskej republiky. Pre oblasť odpadového hospodárstva platia nasledovné základné legislatívne predpisy:

- Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z.z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov

Nakladanie s odpadmi je riešené v súlade so zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Pri realizácii inštalácie vzniknú nasledovné odpady zaradené podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov nasledovne:

Číslo skupiny odpadu	Názov odpadu	Predpokladané množstvo	Kategória Odpadu
15 01 01	obaly z papiera a lepenky	20 kg	O
15 01 02	obaly z plastov	5 kg	O
15 01 03	obaly z dreva	5 kg	O
17 01 01	Betón	5 m ³	O
17 01 02	Tehly	0.5 m ³	O
17 04 05	železo a oceľ	25 kg	O
17 05 06	výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	5 m ³	O
17 06 04	izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01 a 17 06 03	0.5 m ³	O
17 08 02	stavebné materiály na báze sadry iné ako uvedené v 17 08 01	0.5 m ³	O
17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03	25 kg	O
20 03 99	komunálny odpad inak nešpecifikovaný	0.5 m ³	O

Pri zmene navrhovanej činnosti nebudú produkované odpady obsahujúce nebezpečné látky, resp. odpady kontaminované nebezpečnými látkami. Všetky odpady budú zneškodňované na skládke príslušnej stavebnej triedy v zmysle platnej legislatívy.

Počas prevádzky navrhovanej činnosti nebudú vznikať žiadne odpady.

Zdroje hluku, vibrácií a žiarenia, tepla a zápachu

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú zvýšené hodnoty hluku, vibrácií a žiarenia, tepla a zápachu

3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie

V súčasnom štádiu poznania nie sú v riešenom území známe žiadne ďalšie plánované činnosti. Riziko havárie realizáciou zmeny navrhovanej činnosti pri dodržaní technologického a bezpečnostného postupu je zanedbateľné.

Prevádzka plynovodu môže nasledovnými spôsobmi ohroziť svoje okolie:

– Chyby pri montáži,

Riziko chýb pri montáži je znížené výberom montážnej organizácie. Montáž navrhovaných zariadení bude vykonávať organizácia so skúsenosťami s montážou zariadení rovnakej kategórie a v rovnakom prostredí. Pracovníci montážnej organizácie budú mať predpísanú kvalifikáciu a pri montáži budú dodržané zásady podľa vyhlášky podľa MPSVaR SR č.508/2009 Z.z.. Pravdepodobnosť vzniku nebezpečnej udalosti je minimálna.

– Nebezpečenstvo vyplývajúce z obsluhy,

Obsluha zariadenia musí byť odborne spôsobilá, zaškolená, staršia ako 18 rokov a preukázateľne oboznámená a preskúšaná s technologicko-bezpečnostnými požiadavkami.

Nedodržiavanie technologických a bezpečnostných predpisov môže viesť k poruchám zariadenia a ohrozeniu zdravia a bezpečnosti.

V zásade sa s armatúrami manipuluje ručne, pomaly a plynule, bez použitia pák a ostatných mechanických pomôcok. Obsluha musí mať k dispozícii všetky manuály a prevádzkové prepisy nainštalovaných armatúr a technologických zariadení.

Možné nebezpečie:

ZEMNÝ PLYN NAFTOVÝ:

Jedná sa o zmes uhľovodíkov.

Je bez farby, chuti a bez zápachu. Do rozvodnej siete sa dodáva odorizovaný. V zmesi so vzduchom je výbušný v rozmedzí koncentrácie 5-15%.

Zloženie a vlastnosti	
Metán	98,50%
Iné uhľovodíky	do 5,00%
Oxid uhličitý	0,21%
Kyslík	0,44%
Dusík	0,90%
Zápalná teplota	700-750°C
Hustota plynnej fázy pri 0°C, 0,1MPa	1,02kg/m ³

Zemný plyn je prírodná zmes nižších alifatických uhľovodíkov a inertných plynov s premenlivým zložením, ktorá sa získava ťažbou z podzemných ložísk. Po vyčistení, vyčistení a vysušení sa transportuje k užívateľom podzemnými rozvodmi. Zloženie s limitnými koncentraciami: metán – min. 85 obj. %, etán – max. 5 obj. %, propán a vyššie uhľovodíky – max. 7 obj. %, inertné plyny – max. 7 obj. %, celková síra – max. 20 mg/m³ pri obsahu sulfánu max. 5 mg/m³. Obsah ostatných zložiek a nečistôt je menší ako 0,1 hmot. %. Je dôležité poznamenať, že užívateľom sa distribuuje zemný plyn odorizovaný tetrahydrotiofénom, ktorého obsah môže byť maximálne 0,005 hmot. %. Slovenský plynárenský priemysel, a.s., ako dovozca dodáva zemný plyn, ktorý obsahuje v priemere 96 obj. % metánu, a tým je určený charakter rizík zemného plynu, ktoré sú podobné ako pri metáne.

Opatrenia pri úniku plynu.

Opatrenia na ochranu osôb. – Opustiť priestor. Do priestoru vstupovať iba s nezávislým dýchacím prístrojom, pokiaľ nie je preukázaná nezávadnosť atmosféry.

Postihnutého preniesť do čistého priestoru, udržovať v teple a klude, v prípade potreby použiť dýchacie prístroje. Čo najskôr privolať lekára. Pri zastavení dýchania začať umelé dýchanie.

Opatrenia na ochranu prostredia. – Zastaviť únik plynu. Zabrániť vniknutiu plynu do priestorov, kde by sa mohla vytvoriť nebezpečná koncentrácia.

Opatrenia prvej pomoci.

Pri nadýchaní:

- Zabezpečiť dostatok čerstvého vzduchu, kontrolovať frekvenciu dýchania v 10-minútových intervaloch. Ak je potrebné, postihnuteľného resuscitovať. Privolať lekára.

Pri kontakte s pokožkou:

- Nespôsobuje poškodenie.

Pri kontakte s očami:

- Nespôsobuje poškodenie.

Pri požití:

- Nepovažuje sa za možný spôsob expozície.

Pri popálení:

- Prvá pomoc sa poskytuje podľa druhu popálenia. Hlavné zásady:
 - o prerušiť prívod tepla (uhasiť odev, zabrániť zvýšenému pohybu, odtiahnuť postihnuteľného z dosahu pôsobenia tepla)
 - o zistiť stav vedomia a stav dýchania, privolať pomoc
 - o chladiť popálené miesto 15 – 20 min. tečúcou vodou, ponorením, polievaním studenou kvapalinou
 - o odstrániť odev, obuv, prstene, hodinky, opasok, ak nie sú zlepené s popáleninou
 - o ošetriť popálené miesta prekrytím sterilným obvazom, vreckovkou, plachtou (z popálenej plochy neodstraňovať prilepený odev, nestrhávať a neprepichovať pluzgiere, neodstraňovať voľne visiacu kožu, na popálené miesto neaplikovať masť, krém alebo olej)
 - o vykonať protišokové opatrenia (upokojenie postihnuteľného, tlákanie bolesti, teplo, poloha, tekutiny)

Najdôležitejšie príznaky a účinky, akútne aj oneskorené:

Príznaky, ktoré sa prejavujú pri nadýchaní zemného plynu, zodpovedajú príznakom dusenia:

- ťažký dych,
- hlasité dýchanie až chrapt
- pena na ústach, zmodranie pier, tváre a nechtov, bezvedomie, zastavenie dýchania.

Údaj o akejkolvek potrebe okamžitej lekárskej starostlivosti a osobitného ošetrovania: Neuvádza sa.

Opatrenia pri náhodnom uvoľnení.

Bezpečnostné opatrenia na ochranu osôb – poskytnúť prvú pomoc postihnutým osobám a zaistiť podľa potreby odbornú lekársku pomoc. Uzavrieť nebezpečnú zónu s ohľadom na smer vetra. Nezúčastnené osoby vykázať proti smeru vetra, eventuálne vykonať evakuáciu. V danom priestore vylúčiť všetky možné zdroje vznietenia, zabrániť vzniku statickej elektriny. Zastaviť stroje, vypnúť motory vozidiel, nefajčiť, uhasiť otvorený oheň. Zastaviť unikanie látky do okolia, pokiaľ je to technicky možné a bez rizika pre zasahujúceho. Osoby, ktoré vykonávajú zásah sa majú podľa možnosti chrániť vodnou clonou. Pri väčšom úniku varovať obyvateľstvo. Pokiaľ sa nepreukáže, že atmosféra je bezpečná, použite pri vstupe do priestoru izolačný dýchací prístroj. Ak je to možné priestory vetrajte.

Pre pohotovostný personál:

- V prípade úniku zemného plynu je potrebné uzatvoriť hlavný uzáver a prerušiť únik, zabezpečiť miesto úniku pred vznikom požiaru alebo výbuchom odstavením zdrojov otvoreného ohňa a zariadení spôsobujúcich iskrenie. Používať osobné ochranné pracovné prostriedky. Evakuovať priestor. Priestory sa odvetrajú a pokles koncentrácie plynu v priestore sa kontroluje vhodným detekčným prístrojom.

Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie: Zabrániť ďalšiemu úniku.

Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a vyčistenie: Priestor vetrať.

Opatrenia pri požiari.

Typ hasiva je potrebné prispôbiť látke horiacej v okolí. V uzavretých priestoroch je v prípade požiaru potrebné použiť nezávislý dýchací prístroj.

Špeciálne ochranné pomôcky pre hasičov – izolačný dýchací prístroj + úplný ochranný oblek.

V prípade úniku využiť všetky možnosti k uzavretiu alebo utesneniu miesta úniku (pokiaľ je to bez rizika), podľa možnosti sa chrániť vodnou clonou. Tvoríace sa chladné hmly zrážať triešteným vodným prúdom alebo vodnou hmlou. Pri požiari v okolí zásobníka s látkou, vystaveného účinkom požiaru, chladiť zásobník vodou z veľkej vzdialenosti a pokiaľ možno odstrániť nebezpečné zóny.

Povinnosti užívateľa.

Povinnosti užívateľa sú špecifikované vyhláškou MPSVR SR č.508/2009 Z.z., platnými STN a súvisiacimi predpismi. Užívateľ je povinný najmä:

- zaistiť, aby kontroly a prevádzkové revízie boli vykonávané podľa vyhl. MPSVR SR č.508/2009 Z.z., platných STN, poprípade podľa návodov a pokynov dodávateľov jednotlivých zariadení a v riadnych časových intervaloch,
- zaistiť, aby všetky opravy vykonávala iba oprávnená organizácia a obsluhu iba odborne spôsobilí pracovníci,
- viesť predpísanú technickú dokumentáciu, evidenciu zariadenia a uschovávať doklady, stanovené právnymi predpismi alebo technickými normami,
- vypracovať miestny prevádzkový poriadok.

Podmienky pre uvedenie do prevádzky.

Pred uvedením zariadenia do prevádzky musia byť vykonané, v súlade s vyhl. MPSVR SR č.508/2009 Z.z., nasledujúce úkony:

- prvá úradná skúška plynového zariadenia,
- funkčná skúška zariadenia,
- zaškolenie obsluhy plynového zariadenia.

Starostlivosť o bezpečnosť práce.

Pri výrobe, montáži, rekonštrukcii alebo oprave technického zariadenia sa bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci vrátane bezpečnosti technických zariadení musí riadiť v zmysle vyhlášky MPSVaR SR č.508/2009 Z.z. § 7 (Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri činnosti súvisiacej s výrobou, montážou, rekonštrukciou, opravou a dodávkou technického zariadenia). Opravovať, montovať a rekonštruovať vyhradené technické zariadenia musí vykonať osoba s oprávnením podľa vyhlášky MPSVaR SR č.508/2009 Z.z. § 18 (Oprava, rekonštrukcia a montáž vyhradeného technického zariadenia).

Funkcia, prevádzková spoľahlivosť a bezpečnosť technických zariadení alebo ich častí musí vyhovovať vyhláške SÚBP č. 59/1982 Zb. a platným STN. Každé zmontované zariadenie musí byť preskúšané podľa platných STN.

Organizácia ktorá má zariadenie v prevádzke, na zaistenie bezpečnej prevádzky technických zariadení zabezpečí:

- o vykonanie predpísaných prehliadok a skúšok podľa bezpečnostných požiadaviek a sprievodnej technickej dokumentácie,
- o poverí obsluhou technických zariadení len spôsobilé osoby,
- o vedie predpísané prevádzkové doklady a sprievodnú technickú dokumentáciu technických zariadení vrátane dokladov o vykonaných prehliadkach a skúškach,
- o vedie evidenciu vyhradených technických zariadení,
- o vypracuje pre prevádzku vyhradených technických zariadení miestne prevádzkové predpisy.

Bezpečnosť práce pri doprave a montáži zariadenia sa riadi bezpečnostnými predpismi dodávateľa. Technologický postup uskutočňovania nerozoberateľných zvarových spojov sa musí riadiť ustanoveniami STN-EN ISO 15607, ktorá definuje všeobecné pravidlá stanovenia a schvaľovania postupov zvarovania kovových materiálov. Vykonávať montážne práce môže len odborne spôsobilá firma, ktorá má k tomuto oprávnenie v zmysle vyhlášky MPSVaR SR č.508/2009 Z.z..

V zmysle vyhlášky MPSVaR SR č.508/2009 Z.z. je potrebné pred uvedením plynovodu do prevádzky vykonať revíziu a vyhotoviť správu o revízii, ktorá je súčasťou dodávky zariadenia. Revíziu správu zabezpečuje dodávateľ stavby.

4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Stavebné povolenie podľa zákona č. 50/1976 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Zmeny navrhovanej činnosti predmetnej stavby nebudú mať žiadne vplyvy presahujúce štátne hranice Slovenskej republiky.

6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí.

Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti].

Záujmovým územím pre navrhovanú činnosť je katastrálne územie mesta Šaľa. Mesto Šaľa sa nachádza v Nitrianskom kraji.

Dotknuté územie je vymedzené v zmysle parcelných čísiel uvedených vyššie v texte.

Na území, kde sa navrhuje činnosť sa nenachádzajú žiadne vyhlásené ani navrhované veľkoplošné alebo maloplošné chránené územia sústavy NATURA 2000.

Geologická stavba a inžiniersko-geologické vlastnosti hornín

Horninové prostredie : Oblasť okresu Šaľa geologicky patrí do Podunajskej panvy. Je to rozsiahla neogénna depresia vo vnútri Karpatského oblúka. Podľa výsledkov oporného vrtu v blízkych Diakovciach, neogén - panón siaha do hĺbky cca 2500 m. Nadložie panónu tvorí súvrstvie pestrých ílov, ktoré leží transgresívne a na okrajoch a v zálivoch miestami s miernou diskordanciou v nadloží panónu.

Pont - litologicky je pomerne jednotný a jednotvárný. Hlavnými horninami sú pestré, t.j. zelenkavo alebo žltosché, vzácnejšie svetlosché, hrdzavo až červeno škvrnité íly, menej i vápnité íly. Najtypickejšie sú pestré plastické, temer nepiesčité íly. V oblasti okresu Šaľa pont budujú pestré, často piesčité a vápnité íly, ktoré prechádzajú až do slieňov. V íloch bolo zistené značné množstvo vápnitých konkrécií, ktoré hlavne v žltých íloch tvoria celé zhluky. Polohy pieskov v pomere k ílom sú ojedinelé. Sú jemno-stredno-zrnné, veľmi zriedka hrubozrnné, šedej farby.

Nad pontom sa nachádza 5 - 10 m mocná poloha šedých pieskov s drobným štrkom, ktoré často bývajú stmelené vápnitým tmelom ako nepravidelné zhluky alebo tenké pieskovcové doštičky. Táto poloha bola zaradovaná spolu s nadložnými štrkopieskami do kvartéru. Podľa najnovších výskumov z južnejších oblastí je však pravdepodobnejšie, že patrí ešte levantu. Do kvartérnych štrkopieskov prechádza obyčajne plynule, ojedinele sa však na ich rozhraní nachádza poloha ílov.

Kvartér - je v prevažnej časti zložený z drobných štrkopieskov. Valúny štrkov dosahujú priemerne 2 - 4 cm, len ojedinele viac. Piesok je jemnozrnný - strednozrnný, sľudnatý. V nadloží štrkopieskov sú sedimentačné pomery pestrejšie. Časté sú zvyšky starých ramien vyplnené bahňitým materiálom, ktorý je prikrýť vrstvou piesčitých hĺn. Celková hrúbka kvartéru kolíše okolo 5, 10 - 15 m. Priepustné štrkopiesky kvartéru a levantu tvoria jeden súvislý horizont s voľnou hladinou podzemnej vody. Ich

priepustnosť je veľmi premenlivá, vcelku však nižšia ako u vážskych náplavov v geograficky vyšších polohách. Prieskumom zistený koeficient priepustnosti sa pohybuje v medziach $2,2 - 4,2 \cdot 10^{-4}$ m/s. Podzemné vody tohoto horizontu sú pod priamym vplyvom blízkeho povrchového toku Váhu. závislosti na výške hladiny v koryte Váh, buď vcedzuje svoju povrchovú vodu do náplavov, alebo ju pri nízkych stavoch drenuje.

Svojou kvalitou sa vody kvartérnych náplavov a artézskych horizontov značne líšia. Za jediné vhodné pre pitné a úžitkové účely bez predbežnej úpravy môžeme označiť vodu artézsku. Napríklad voda z artézskeho vrtu RH-9 v Šali mala celkovú tvrdosť 13,5 °nem. a nezávadný obsah jednotlivých zložiek. Vody z náplavov sú tvrdšie ako 20 °nem. Zvlášť vysoký je však u nich obsah Fe a Mn, pre ktorý sa bez predbežnej úpravy nehodia na zásobovanie vodou.

Geodynamické javy : Z hľadiska výskytu geodynamických javov územie okresu nie je výrazne limitované. Iba ľavobrežie Váhu medzi Vinohradmi nad Váhom a Šintavou predstavuje priestorovo obmedzujúci faktor. Severovýchodná časť územia okresu je limitovaná prejavmi presadavosti sprašových komplexov.

Ložiská nerastných surovín : Na území okresu Šaľa sa nevyskytujú akumulácie rudnej mineralizácie, ktoré sú vhodné pre ťažbu. Rovnako na území okresu Šaľa sa neťažia ani energetické suroviny - ropa, plyn, uhlie a.i.

Na území okresu Šaľa sú zastúpené iba nerudné suroviny, ktoré majú značné rozšírenie a význam. Tehliarskymi surovinami sú kvartérne spraše a sprašové hliny, ale ťažili sa aj pontské piesčité íly, predovšetkým v okolí Vinohradov nad Váhom, Pustých Sadov, Paty, Kráľovho Brodu, Galanty, Zemianskych Sadov, Veľkej Mače, Veľkého Grobu, Abrahámu, Hoste, Serede, Šintavy, Žihárca, obmedzene aj na iných lokalitách. Piesky na území sú sústredené v dvoch geneticky odlišných typoch ložísk (naviate a riečne). Naviate sa pre miestnu potrebu ťažili v takmer každom katastrálnom území, charakteristické sú piesky s pomerne vysokým obsahom CaCO_3 . Riečne piesky vo väčšom rozsahu sa ťažia z koryta Váhu v širšom okolí Vlčian. Štrkopiesky sa vyskytujú hojne a pravidelne na celom území. Ekonomicky využiteľné sú iba v náplavoch Dunaja a Váhu. Ťažené sú ložiská Čierny Brod, Šoporňa, Veľký Grob a nepravidelne Selice a Jelka a štrkopiesky ťažené priamo z koryta alebo medzihrádzi Váhu. Prevažná časť zo 47 známych bývalých ťažobných priestorov bola v minulosti zavezená stavebným a komunálnym odpadom a bola rekultivovaná technicky a biologicky pre potreby poľnohospodárstva. Rašelina bola ťažená v oblasti Veľký Grob - Pusté Úľany v rámci skrývok pre ťažbu štrkopieskov.

Geomorfologické pomery

Okres Šaľa leží v severnej časti Podunajskej nížiny na pokraji Nitrianskej pahorkatiny. Prevažná časť okresu má rovinatý terén (111-130 m.n.m.) na severe prechádzajúci do pahorkatiny (170-245 m.n.m). Okres leží v teplej klimatickej oblasti so suchou a miernou zimou, s priemernou teplotou v januári na rovine $-2,2^\circ\text{C}$, s trvaním slnečného svitu vo vegetačnom období nad 1500 hod. Územie okresu je dobre prevetrávané, počet inverzných situácií je nízky.

Pôdne pomery

Na väčšine územia prevládajú černozy a čiernice, v blízkosti rieky Váh fluvizeme. Pôdy extravilánov sú poľnohospodársky intenzívne využívané, avšak pomer poľnohospodárskej pôdy na území mesta Šaľa kvôli zástavbe je nižší ako v okolitých vidieckych oblastiach, kde je to spravidla nad 90 percent. V rámci poľnohospodárskej pôdy, na území mesta, ako aj v ostatných častiach obvodu prevláda orná pôda. Skladbu nepoľnohospodárskej pôdy ovplyvňuje prítomnosť mesta väčším zastúpením zastavanej pôdy. Z poľnohospodárskej pôdy je orná pôda ešte stále nad 90 percent. Právý breh Váhu charakterizuje intenzívne poľnohospodárske využitie pôdy.

Tab. č. 1 Využitie pôdneho fondu v meste Šaľa a na okolí

Kataster	Spolu pôda (ha)	Poľnohospodárska pôda (ha)				Nepoľnohospodárska pôda (ha)				
		Orná pôda	Trvalé kultúry	TTP	Spolu	Lesná pôda	Vodná pôda	Zast. pôda	Ostat. Pôda	Spolu
Šaľa mesto	4496,73	3249,14	204,73	28,74	3482,6	161,66	179,05	467,29	206,12	1014,1
Šaľa obvod	35590	27865	1306	507	29678	1453	985	2746	723	5907

Ovzdušie a klimatické pomery

Mapa klimatických oblastí charakterizuje klímu posudzovaného územia ako suchú, s priemernou januárovou teplotou nad mínus 3 °C. Teplú klimatickú oblasť charakterizuje viac ako 50 letných dní (max. teplota vzduchu min. 25 stupňov °C) a začiatok žatvy ozimnej raži je pred 15. júlom. Slniečny svit vo vegetačnom období je nad 2000 hodín. Vysoký výpar a nízke zrážky 550-600 mm za rok, vysušovacie vetry, najmä v jarnom období zapríčiňujú, že územie je jedno z najsuchších na Slovensku. 55 percent zrážok spadne v letnom období (320 mm), avšak je pozorovaný malý počet dní so zrážkami nad 1 mm (90 dní/rok). Počas krátkodobých lejakov spadne aj 70 mm zrážok za 24 hodín. Najviac zrážok padne v mesiacoch máj, jún a júl – priemerne za mesiac 59,3 mm zrážok. Pomerne teplá klíma zapríčiňuje, že počet dní so snehovou prikrývkou je malý. Prvé sneženie sa môže vyskytnúť okolo 4. novembra a posledné začiatkom apríla. Prvý deň so snehovou pokrývkou sa môže vyskytnúť okolo 4. decembra a posledný začiatkom marca. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou dosahuje hodnotu okolo 35 dní za rok. Priemerná ročná teplota územia je do 10 °C. Najteplejší mesiac júl dosahuje priemerné teploty nad 20 °C. Pozorovaná maximálna teplota širšieho regiónu dosiahla 38 °C. a minimálna mínus 35 °C. Dĺžka vykurovacieho obdobia dosahuje priemerne 211 dní za rok. Prevládajúcim smerom vetra je SZ.

Tab. č. 2 Priemerné mesačné a ročné teploty vzduchu (v °C)

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V	VI.	VII.	VIII.	IX	X.	XI.	XII.	Rok
Teplota (°C)	-2,1	-0,2	4,6	10,5	15,4	19,0	20,5	19,6	15,7	10,0	5,0	0,6	9,9

Priemerná vlhkosť vzduchu je 80 %

Tab. č. 3 Priemerný počet dní so zrážkami 1,0 mm a viac

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V	VI.	VII.	VIII.	IX	X.	XI.	XII.	Rok
Počet dní	6,91	6,92	6,8	6,7	8,1	7,6	7,3	6,9	4,9	7,0	8,8	8,5	86,4

Tab. č. 4 Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V	VI.	VII.	VIII.	IX	X.	XI.	XII.	Rok
Počet dní	13,3	11,1	3,6	-	-	-	-	-	-	-	0,4	6,6	35

Veternosť: Na základe dlhodobých meraní prevláda v predmetnom území severozápadný vietor. Ďalšími prevládajúcimi smermi vetra v predmetnom území boli zaznamenané vetry severné, juhovýchodné a východné, menej západné a severné. Rozdelenie prevládajúcich smerov vetra podľa meteoúdajov SHMÚ Bratislava je nasledovné :

Tab. č. 5 % rozdelenie smerov vetra v dotknutom území

Smer vetra	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	SSZ
%	10,5	4,7	13	9,6	5,4	4,4	11,2	25,2	16,0

Hydrologické pomery

Dominantným tokom je rieka Váh. Priemerný prietok rieky je 148,9 m³.s⁻¹ ktorý je ovplyvnený špičkováním vodnej elektrárne VD Kráľová nad mestom. Vodnú hladinu čiastočne vyrovnáva VD Selice, nachádzajúce sa pod mestom. Ostatné vodné toky tvoria len kanály (Zajarčie, Dlhý, Trnovecký, Selický, Šaliarsky, Kolárovsý, Kráľovobrodský, Žihásky, Vlčiansky, Dubovský, Nededsko-Vlčiansky, Žihľavový). Špecifickým typom vodnej plochy sú odkaliská chemickej firmy Duslo, a.s. tzv. Amerika I-II, ktoré sú v súčasnosti v značnom stupni sukcesie. Okrem toho sa skoro v každej obci nachádzajú menšie jazerá, ktoré sa v niektorých prípadoch využívajú pre rybolov.

Vodné toky : Hlavným zdrojom povrchových vôd je rieka Váh, ktorá priteká do okresu v IV. triede čistoty. Povodie Váhu charakterizuje režim dolného toku, pričom okresom Šaľa preteká v dĺžke 28,75 km do obce Kráľová nad Váhom až nad obec Zemné. Sústavu vodných tokov dopĺňajú Dolinský a Cabajský potok a sústava zavlažovacích kanálov z nich najvýznamnejší je Dlhý kanál.

Vodné plochy : Najvýznamnejšou vodnou plochou v území je nádrž vodného diela Kráľová, celkový objem 51,8 mil. m³, plocha 11,7 km². Vodné plochy tvoria aj chránené prírodné výtvory (CHPV) - Bábske jazierko, Bystré jazierko (Selice) a Čierne jazierko (Tešedíkovo), Jahodnianske jazierko (Nedeď), Mačiansky presyp (Malá Mača), Mostovské presypy (Mostová), Štrkovecké presypy (Šoporňa), Tomášikovský presyp (Tomášikovo), Trnovecké mŕtve rameno (Trnovec nad Váhom), Vlčianske mŕtve rameno (Vlčany).

Podzemné vody : Z hľadiska prietoku a hydrogeologickej produktivity, územie mesta Šaľa a podstatná časť jeho okolia patrí do kategórie „vysoká“, s využiteľným množstvom podzemných vôd 1-5 l/s na km². Pri posudzovaní podzemných vôd treba však vziať do úvahy, že vody kvartérnych náplavov a artézskych horizontov sa svojou kvalitou značne líšia. Vrchná časť podzemných vôd územia (vody z náplavov) je silne znečistená a podľa stupňa kontaminácie (podľa „STN 75 7111 Pitná voda“) tieto vody patria do najhoršej 5. triedy. Situáciu ovplyvňuje aj rieka Váh, ktorá podľa stavu hladiny infiltruje, resp. drénuje podzemné vody najmä v južnej časti vymedzeného dotknutého územia. Vrchný horizont podzemných vôd sa znehodnocuje chloridmi, síranmi a dusičnanmi najmä vplyvom poľnohospodárskeho znečistenia. .

Pramene a pramenné oblasti : V okrese Šaľa sa nenachádzajú významné zdroje pitných vôd pre zásobovanie obyvateľstva. Takmer celé množstvo pitných vôd je zo zdroja Jelka.

Ide prevažne o artézske vody nevýrazného vápenatého hydrouhličitanového typu s mierne zvýšeným podielom síranovej zložky. Najviac mineralizované vody sa nachádzajú vo vrchnom horizonte do hĺbky 20 m. Smerom do hĺbky sa mineralizácia vôd znižuje a klesá podiel síranovej, chloridovej a dusičnanej zložky. Artézske zdroje pitnej vody sa využívajú obyvateľstvom na území mesta Šaľa.

Vegetačný kryt lesy a poľnohospodárske kultúry

Pôvodný lesný kryt tvorili vrbovo-topoľové lužné lesy v inundačnom území Váhu a v blízkosti ostatných vodných plôch, resp. dubovo-hrabové lesy v ostatných častiach územia. Zvyšky lužných lesov sa zachovali v medzihrádzovom priestore Váhu, ale sú vo veľkej časti nahradené plantážami šľachteného topola. Dubovo-hrabové lesy sa vyskytujú na dvoch miestach: smerom ku Kráľovej nad Váhom a medzi Duslom a Večou. Napriek tomu lesnatosť územia je minimálna, predstavuje len 3,5 percent územia.

Vzhľadom na nížinný charakter územia s intenzívnym poľnohospodárstvom na väčšine oblasti lesný fond tvoria ochranné lesné pásy (tzv. vetrolamy). Lesy sa vyskytujú iba vo forme menších porastov lesného charakteru. Ich druhové zloženie je väčšinou pozmenené, výrazne odlišné od prirodzeného s častým uplatňovaním nepôvodných druhov. V stromovom poschodí je najhojnejší agát biely, častejšie sa vyskytujú aj javor poľný, jaseň štíhly, čremcha obyčajná a brest vŕzový. V území sa okrem lesných porastov vyskytujú aj menšie lesíky, remízky a skupiny drevín. Druhové zloženie týchto porastov do značnej miery závisí od veľkosti lesíka, jeho veku a spôsobu vzniku. V stromovom poschodí sa v tomto type porastov vyskytuje najčastejšie agát biely, z krovín baza čierna. Z ovocných drevín prevažuje slivka domáca, častá je aj hruška obyčajná a orech kráľovský.

Prevažnú časť územia oblasti tvorí poľnohospodárska pôda s jednoročnými, prípadne dvojročnými poľnohospodárskymi kultúrami. Táto pôda po zbere úrody nie je chránená vegetačným krytom. V zástavbe obcí verejnú zeleň tvoria parky, stromoradia uličnej zelene, okrasné kry a kvetinové záhony. V zástavbe rodinnými domami vegetačný kryt tvoria prevažne ovocné stromy, okrasné dreviny a kry a sporadicky aj vinič. Väčšie vinohrady sa nachádzajú na okraji intravilánu obcí.

Chránené územia a ochranné pásma

Problematika ochrany prírody a krajiny okresu Šaľa priamo súvisí s intenzifikáciou v poľnohospodárstve, priemysle, doprave, sídelnej štruktúre, ktoré sa prejavili predovšetkým v sceľovaní pozemkov, budovaním melioračných stavieb, vyrovnávaním vodných tokov a odstraňovaním rozptýlenej zelene. Z tohoto dôvodu výmera a počet zachovaných prírodných, alebo iba málo pozmenených častí krajiny je nízka. Sústredené sú najmä do lesných komplexov, pieskových presypov a zamokrených území. Ide prevažne o izolované, plošne nevelké celky v poľnohospodársky využívannej krajine, v ktorej aplikovaný spôsob hospodárenia existenčne ovplyvňuje tieto lokality. Chránené oblasti a územia v obvode predstavujú len 36,87 ha, čo je 0,1% územia. Z toho 29,07 ha pripadá na chránené prírodné pamiatky a 7,8 ha na chránené areály.

Natura 2000 : V nových triedeniach EU okres Šaľa spadá pod platnosť nitrátovej smernice. V rámci systému NATURA 2000 na území okresu sa nachádza časť navrhovaného chráneného vtáčieho územia Kráľová (významná lokalita pre hniezdenie bučiaka nočného). Národný zoznam území európskeho významu obsahuje z územia okresu 2 lokality :

-*Bačove slaniská*, katastrálne územie Hájske, Horná Kráľová, výmera lokality je 59,28 ha, stupeň ochrany 3, vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340) a panónske slané stepi a slaniská (1530)).

-*Síky*, katastrálne územie: Močenok, výmera lokality: 32,51 ha, stupeň ochrany 4, nížinné a podhorské kosné lúky (6510), vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340) a pichliač úzkolistý (*Cirsium brachycephalum*).

Chránené územia :

-*Trnovecké mŕtve rameno* : maloplošné chránené územie (prírodná pamiatka) v k.ú. Trnovec nad Váhom a Šaľa-Veča, rozloha 6,5776 ha, vyhlásené nariadením ONV Galanta č. 11-V/1983 zo dňa 9.9.1983). Ide o zvyšok mŕtveho ramena s mäkkým lužným lesíkom, močiarnou vegetáciou a výskytom chránených druhov obojživelníkov a vtákov.

Chránené prírodné výtvory :

-*Bystré jazierko*, výmera 2,0 ha, zvyšok starého koryta Váhu v Tešedíkove,

-*Čierne jazierko*, výmera 3,4 ha, zvyšok starého koryta Váhu v Tešedíkove,

-*Jahodnianske jazierko*, výmera 5,3 ha, zvyšok starého koryta Váhu. Nedeď,

-*Trnovecké mŕtve rameno*. 6,5 ha, jedno z najdlhších mŕtvych ramien Váhu v okrese,

-*Vlčianske mŕtve rameno*, výmera 8,2 ha, zvyšok mŕtveho ramena Váhu, Vlčany,

Chránené areály :

-*Chránený areál Park v Močenku* : výmera 5,87 ha, vyhlásený v roku 1982

-*Chránený areál Park vo Veči* : výmera 1,93 ha, vyhlásený v roku 1983

Chránené stromy:

-Lipa malolistá (*Tilia cordata*), mohutný exemplár lipy v záhrade Ústavu sociálnej starostlivosti na Okružnej ulici v Šali,

-Skupina platanov v obci Trnovec n. Váhom (označené ako chránený prírodný výtvor),

-Topoľ čierne (*Populus nigra*), Nedeď

Územný systém ekologickej stability

Miestny územný systém ekologickej stability : V meste Šaľa bol spracovaný miestny územný systém ekologickej stability ktorý okrem súčasných chránených území a chránených prvkov dáva návrhy na ďalšie ochranné opatrenia. V rámci MÚSES v katastrálnom území mesta Šaľa boli vymedzené štyri prírodné celky, jeden regionálneho charakteru a tri miestneho charakteru nasledovne :

-*Prírodný funkčný celok – PFCelok Váh*, ktorý zahŕňa pruh územia približne severojužného smeru medzi inundačnými hrádzami rieky Váh. Krajinná štruktúra územia je pestrá, dominantným prvkom územia je rieka Váh s priliehlymi ekosystémami brehov a príbrežných mokradí. Takmer celý priestor je klasifikovaný ako biokoridor nadregionálneho významu „Rieka Váh“.

-Ako biokoridor miestneho významu bol vyčlenený Trnovec – Amerika, pomerne heterogénne ekosystémy na mieste bývalého ramena Váhu. V južnej časti sa nachádza regionálne významné biocentrum Mlynárske domčeky. Tvoria ho ekosystémy rieky Váh a lesné porasty v medzihrádzovom priestore.

Okrem toho bolo vymedzených päť biocentier miestneho významu:

-*Slepé rameno na sútoku Váhu s kanálom Zajarčie* - relatívne dobre zachované vodné, litorálne a brehové porasty s pôvodným druhovým zložením,

-*Slepé rameno Váhu pri lodenici* - lokalita podobného charakteru ako predošlá, ale lepšie zachovaná. Druhové zloženie drevín i bylinného poschodia je prirodzené.

-*Lesy nad železničným mostom* - mäkké i tvrdé lužné lesy s relatívne prirodzeným druhovým zložením.

-*Slepé rameno Váhu a lesy pri Trnovci* - slepé rameno so zachovanými vodnými a litorálnymi porastami.

-*Amerika* – dve pomerne rozsiahle odkaliská s otvorenou vodnou hladinou, na odkalisku Amerika II. s pokročilou sukcesiou trste a začínajúcim zarastaním drevinami (hlavne vrbami).

Ako genofondovo významné lokality v rámci PFCelku Váh boli klasifikované : mestský lesopark, lesy nad železničným mostom a pri Trnoveckom ramene, les Trnovský kút, Vážsky ostrov a lesy v materiálových jamách v južnej časti katastra.

-*PFCelok Večianska tabuľa* zahŕňa severovýchodnú časť katastra oblasť Veče, Trnovca nad Váhom a Dusla. Z hľadiska biotickej štruktúry sa v regióne nachádzajú len plošne malé areály biocentier miestneho významu existujúcich a navrhovaných: Blatné (mokrad' uprostred poľí), Trnovecké rameno - umelo sprietočené mŕtve rameno - vyhlásené chránené územie (prírodná pamiatka), Sútok kanálov – sútok kanála Zajarčie s kanálom Močenok-Veča, Zajarčie kanál (dobře vyvinuté vodné i litorálne spoločenstvá) Kanál Močenok – Veča, Trnovecký kanál I. (kanál s čistou vodou, ale malým prietokom), Trnovecký kanál II. (občasne tečúci vodný tok), začínajúci v záujmovom území a vlievajúci sa do Trnoveckého ramena.

Ako genofondovo významné boli klasifikované lokality Blatné, park Veča a medza s výskytom kra Colutea. PFCelok Šalianska tabuľa zahŕňa oblasť západne od medzihrádzového priestoru Váhu - severozápadnú časť katastra v oblasti mesta Šaľa a pruh relatívne vyvýšeného územia (agradáčny val rieky Váh) pozdĺž medzihrádzového priestoru.

Z hľadiska biotickej štruktúry sa v regióne nachádzajú len líniové prvky: Pri hlavnej železnici (líniové, resp. pásové porasty), Šalianský kanál (umelý vodný tok).

-PFCelok Hetmėň sa nachádza v južnej až západnej časti katastra, je okrajom tzv. Salibskej depresie.

Najvýznamnejšími prvkami biotickej štruktúry sú mokradňé ekosystémy – biocentrá miestneho významu jestvujúce (Malá Lúčina, Vráble) a tri biocentrá miestneho významu navrhované. Biokoridory: -Selický kanál je regionálne významným biokoridorom, Šalianský, Dvorský, Kolárovsý kanál a rameno Tešedíkovo-Žihárec sú miestne významné.

Biocentrá: Malá Lúčina (podmáčaný lesík), Vráble (mokradňá lokalita), Kanály selický, šalianský, dvorský, kolárovsý sú umelými vodnými tokmi, v niektorých častiach na brehoch je vysadený pás šľachtených topoľov.

Ako genofondovo významné lokality boli klasifikované Malá Lúčina, Vráble, zvyšok parku pri Hetmėni a mokrad' južne od lokality Vráble. .

Regionálny územný systém ekologickej stability : Pre danú oblasť bol spracovaný aj RÚSES ešte v rámci okresu Galanta v r. 1994. V rámci neho boli navrhnuté :

Biocentrá regionálneho významu :

- Bábske jazierko-Bábsky les-Vlčiansky les (Selice, Vlčany),
- Bystré jazierko, Čierne jazierko (Tešedíkovo),
- Jahodnianske jazierko (Neded'),
- Trnovecké mŕtve rameno (Trnovec nad Váhom),
- Vlčianske mŕtve rameno (Vlčany),
- Mlynárske domčeky (Selice, Žihárec, Trnovec nad Váhom, Šaľa)

Biokoridory nadregionálneho významu : „Rieka Váh“

Biokoridory regionálneho významu : Kolárovsý kanál, Zajarčie, Dlhý kanál.

Ochranné pásma: Hygienické a bezpečnostné ochranné pásma v rámci zámeru neboli identifikované. Pre vybrané stavebné objekty, prevádzky ako aj líniové stavby platia hygienické a bezpečnostné pásma v zmysle príslušných zákonov. Pre podnik Duslo, a.s. pásma tohoto typu neboli vyhlásené vzhľadom na izolovanú polohu podniku.

2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Geomorfológia a prírodné prvky krajiny

Okres Šaľa leží v centrálnej časti Podunajskej nížiny. Reliéf územia je rovinatý s nepatrnými výškovými rozdielmi a so všeobecným úklonom k juhu a juhovýchodu. Nadmorské výšky na rovine sa pohybujú v rozmedzí 109 - 130 m n.m. V severnej a severovýchodnej časti územia rovina vystupuje do mierne zvlnených výbežkov Trnavskej a Nitrianskej pahorkatiny s maximálnymi výškami v rozmedzí 140 - 225 m n.m.

Osídlenie krajiny

Mesto Šaľa bolo osídlené už v praveku. Na území mesta bola nájdená čelová kosť neandertáľca. Je tu archeologicky doložené neolitické sídlisko volútovej kultúry, eneolitické sídlisko a pohrebisko čačianskej kultúry, pohrebisko skrčencov nitrianskej skupiny a sídlisko maďarovskej kultúry zo staršej doby bronzovej, sídlisko hallštatské a laténske, žiarové pohrebisko z 2.–3. storočia, veľkomoravské kostrové pohrebisko z 9. storočia a slovanská osada z 10.–11. storočia. Starobylá obec Šaľa sa vyvinula na starom slovanskom osídlení. Jej históriu

poznamenali vpády Tatárov a Turkov. V r. 1661 sa Šaľa stala mestečkom a dostala právo konať týždenné trhy a krajský trh. Počas I. ČSR sa v meste rozvinul prevažne potravinársky priemysel. Mestečko malo prevažne poľnohospodársky charakter a spolu s okolím trpelo nezamestnanosťou. Po ukončení vojny, najmä po výstavbe chemického kombinátu Duslo sa ráz mesta úplne zmenil, stalo sa priemyselným centrom oblasti. Vybudovali sa nové sídliská, sociálne a kultúrne zariadenia, služby. K mestu sa postupne pripojili obce Bilica a Veča. K spádovému územiu Šale patria obec Hetmėň, osady Dvorce, Brodník a Strekov.

Súčasný obraz krajiny a jej štruktúra

Súčasný obraz krajiny je silne poznamenaný vývojom po 2. svetovej vojne t.j. obdobím kolektívizácie poľnohospodárstva a priemyselňovania poľnohospodárskej výroby, industrializáciou a budovaním územnej technickej infraštruktúry (cestné a železničné komunikácie, energetické rozvody, telekomunikácie, závlahové hospodárstvo, vodné diela a splavňovanie Váhu). Až na malé relikty prírodných prvkov na oboch brehoch Váhu a v zástavbe obcí, prevládajú v krajine antropogénne prvky, vrátane pretvorenej poľnohospodárskej pôdy (lány pre poľnohospodársku produkciu). Je to priemyselná produkčná krajina so zreteľným prejavom úpadku poľnohospodárskej veľkovýroby

Štruktúru súčasnej krajiny tvoria antropogénnou činnosťou silne pozmenené prírodné prvky územia z ktorých najmenej je poznamenané horninové podložie. Charakter pôdneho fondu sa menil nielen stále väčším záberom pôdy pod zástavbu obcí, pod líniové stavby a vodné diela, ale aj nedávnou kolektívizáciou, scelovaním a priemyselným poľnohospodárskou výrobou. To pozmenilo aj charakter vegetačného krytu a biocenóz. Z pôvodných prvkov krajiny zostali len nepatrné relikty lesov pozdĺž toku Váhu a juhovýchodne od obce Močenok. Výraznými prvkami dnešnej štruktúry krajiny sú sídla, ich zástavba, líniové stavby dopravy, siete územnej technickej infraštruktúry, a pre posudzované územie aj vodné stavby a vodné diela.

Stabilita a ochrana krajiny

Stav kvality životného prostredia v okrese Šaľa je v zásade podmienený fúziou poľnohospodársky nadpriemernej produkčnej aktivity a potenciálu územia, vysoko rozvinutého potravinárskeho priemyslu, alternujúceho s vysoko výkonným chemickým priemyslom a urbanizačným procesom v celom priestore okresu. V súčasnosti je podstatná časť územia okresu z hľadiska životného prostredia zaradená medzi územia s prostredím narušeným a nízkym potenciálom ochrany životného prostredia.

Scenéria krajiny

V zásade rovinný terén Podunajskej nížiny vytvára panoramatické pohľady s nízkym horizontom a horizontálnymi líniami, ktorých vertikálne prerušenie vytvárajú solitery a porasty vysokej zelene a objekty zástavby územia s výraznejším vertikálnym prevýšením. Len na severnom okraji je krajina lemovaná Nitrianskou pahorkatinou, vzniká vertikálna kulisa zelene, na pozadí ktorej sa zvyrazňujú človekom vytvorené často farebne odlišné objekty.

3.Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra a kultúrohistorické hodnoty územia

Obyvateľstvo, demografické charakteristiky

Vývoj počtu obyvateľov v meste Šaľa vo všeobecnosti odzrkadľuje sociálno-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti.

Mesto Šaľa je vo veľkostnej skupine miest do 25 000 obyvateľov. V sídelnom útvere Šaľa bývalo k 31.12.2017 podľa údajov z evidencie obyvateľstva 22 070 obyvateľov. Počet obyvateľov mesta trvale od roku 1997 klesá, čo je spôsobené hlavne sťahovaním - migračným saldóm. Prírodný prírastok obyvateľstva nedokáže pokryť výrazné saldo spôsobené odsťahovaním obyvateľstva (pracovné možnosti, nevyriešená bytová otázka a pod.).

Z hľadiska pohlavnej štruktúry obyvateľstva dlhodobo prevažujú ženy, percentuálny podiel v poslednom období sa pohybuje na úrovni cca 51,4% žien, na ktoré pripadá cca 48,6% mužov. Tento stav je teda podobný celoslovenskému priemeru, kde podiel žien je v priemere cca 51,5%. V dôsledku vyššieho veku dožitia u žien, podiel žien rastie, hlavne vo vyšších vekových kategóriách. V produktívnom veku dominujú však muži. Priemerný vek u mužov sa v rámci SR pohybuje okolo 34 rokov veku u žien okolo 36 rokov veku.

V polovici a na konci 90. rokov minulého storočia sa narušili dlhodobé demografické tendencie. Výrazne sa zmenilo reprodukčné správanie obyvateľstva, ktoré sa prejavuje najmä v prudkom znižovaní počtu

živorodených detí. Nepriaznivú štruktúru obyvateľstva mesta dokazuje aj vysoký index starnutia obyvateľov, ktorý vyjadruje počet obyvateľov v poproduktívnej (65 a viac rokov) k obyvateľom v predproduktívnej (0-14 rokov) kategórii. Mesto Šaľa v roku 2014 (97,29) dosahuje vyšší index starnutia v porovnaní s priemerom SR (91,17) ale nižší v porovnaní s Nitrianskym krajom (113,94). Dlhodobu dochádza k poklesu podielu detskej zložky v prospech kategórie produktívneho veku resp. stagnácii podielu detskej zložky, čím dochádza v poslednom období k transformácii vekovej pyramídy z progresívneho typu na stacionárny.

Demografická prognóza pre mesto Šaľa predpokladá mierny nárast pôrodnosti a súčasne mierne zlepšovanie úmrtnostných pomerov. Predpokladá tiež kladný migračný prírastok, ktorý bude aktívne ovplyvňovaný aktívnou politikou mesta – výstavba nových bytov, ponuka nových plôch pre priemyselnú výrobu. Vysoký optimistický variant takto predpokladá nárast obyvateľov na hodnotu 25950 obyvateľov pre celé mesto (do roku 2030).

Do ďalšieho obdobia je preto potrebné a obzvlášť nutné vychádzať z týchto možných predpokladov ovplyvňujúcich rast mesta:

- predpokladáť vzrast obyvateľstva na základe budúcich investícií najmä v lokalizácií v oblasti priemyselnej výroby;
- potenciál možnej miery migrácie do mesta Šaľa predstavuje podporovaný príchod vybavenostno-výrobných aktivít (priemyselná výroba tzv. čistého charakteru, veľkoobchodné a skladové prevádzky, veľkokapacitná komerčná vybavenosť a pod.);
- úvahy o kvalitatívnom náraste – v súvislosti so zvyšujúcim sa štandardom bývania (znižovanie obložnosti bytov a nárastom veľkosti bytových jednotiek);

Odhadovaný vývoj podľa variantov vývoja obyvateľstva kraja

Mesto Šaľa	2010	2015	2020	2025	2030
suburbanizačný vývoj	23 647	23 443	23 197	22 899	22 639
koncentračný vývoj	23 647	23 663	24 146	26 156	27 522

Zdroj: UPN NSK 2012

Podľa údajov posledného sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2011 (ŠÚ SR) prevládala u obyvateľov mesta Šaľa slovenská národnosť – 72,8%, nasledovala maďarská národnosť 14,15 %.

Z hľadiska príslušnosti k náboženskému vyznaniu (cirkvi) jednoznačne prevláda rímskokatolícka cirkev, ku ktorej sa prihlásilo 56,51%, nasleduje 21,94 % obyvateľov bez vyznania. V neporovnateľne menšej miere sú tu zastúpení aj veriaci evanjelickej cirkvi augsburského vyznania – 3,10%.

V štruktúre obyvateľstva podľa dosiahnutého vzdelania dominuje 25,4% s úplným stredným odborným vzdelaním, 14,7% s vysokoškolským vzdelaním, 14,4% bez vzdelania, 13,1% s učňovským vzdelaním.

Úroveň nezamestnanosti je jedným z hlavných ukazovateľov vývoja ekonomiky. Najvyššiu hodnotu dosiahla miera nezamestnanosti v okrese Šaľa v roku 2000 (22,73 %) a najnižšiu v roku 2008 (6,93%) pričom v období do roku 2007 bola miera nezamestnanosti v okrese Šaľa nad celoslovenským priemerom, až po roku 2007 sa tento trend zastavil. V súčasnosti sa miera nezamestnanosti v okrese Šaľa sa drží pod priemerom SR resp. Nitrianskeho kraja.

Doprava, širšie dopravné vzťahy

Šaľa je dôležitým železničným uzlom pre osobnú dopravu. Dopravná infraštruktúra mesta je tvorená zo statickej, automobilovej, hromadnej automobilovej, cyklistickej a pešej, rovnako železničnej dopravy. Podmienky pre leteckú dopravu nie sú vytvorené, podmienky pre nákladnú vodnú dopravu sú obmedzené (prístav s obmedzenými podmienkami pre plavbu lodí od Komárna až po Sereď). V posudzovanom území a jeho širšom okolí predstavuje cestná doprava najfrekvencovanejší druh dopravy. Dopravná napojenosť mesta je z pohľadu nadradených dopravných vzťahov dobrá. S hlavným mestom SR, Bratislavou, je dostupné cestné i železničné spojenie, významné sú tiež spojenia s krajskými a okresnými mestami západného Slovenska ako sú napr. Nitra, Nové Zámky, Trnava, alebo Dunajská Streda. V rámci medzinárodnej dopravnej dostupnosti a mobility

obyvateľstva je výhodou aj blízkosť hraníc s Maďarskom a Rakúskom (cca 2 hodiny autom Budapešť aj Viedeň - letiská).

Priamo v dotknutom území sa nenachádza ani nie je prevádzkované žiadne letisko. Najbližšie medzinárodné letisko s pravidelnou dopravou sa nachádza v Bratislave. Okres Šaľa sa nachádza v pásme leteckého koridoru civilnej leteckej dopravy v smere na Bratislavu.

Najvýznamnejšie vnútroštátne cesty prechádzajúce cez mesto patrí cesta č. I/75 Galanta – Šaľa -Nové Zámky, ktorej súčasťou je mostný objekt cez rieku Váh v Šali s celkovou dĺžkou 299 m (cesta vedie bezprostredne zastavaným územím mesta a v niektorých úsekoch je z oboch strán obostavaná).

Uvedená cestná komunikácia je vrátane mosta však dlhodobo preťažená, preto je investičný zámer preložky cesty I/75 – **obchvat mesta Šaľa** najvyššou prioritou v rámci rozvoja dopravnej infraštruktúry. Podľa informácie zverejnenej Slovenskou správou ciest, Bratislava, v období ku koncu januára 2018 bol zrealizovaný výkup približne 90% pozemkov pod plánovaným obchvatom, po právoplatnosti zmeny územného rozhodnutia sa začne s vyvlastňovacím konaním voči dotknutým vlastníkom s cieľom ukončenia majetkoprávného vysporiadania stavebných pozemkov. V rámci poľovovacích procesov bude nasledovať trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy a stavebné konanie. Schválená bola severná trasa obchvatu, ktorej začiatok je lokalizovaný na ceste medzi Šaľou a Galantou, v blízkosti premostenia odvodňovacieho kanála vodného diela Kráľová. Obchvat má obchádzať zo severozápadu obec Kráľová nad Váhom, mostom premostí rieku Váh, zo severu obíde obec Dlhá nad Váhom, mesto Šaľa a obec Trnovec nad Váhom. Nad Trnovcom bude križovať trasa mimoúrovňovo železničnú vlečku do Dusla. Koniec trasy by sa mal nachádzať pri Hornom Jatove za križovatkou s cestou č. III/1369. Celková dĺžka plánovaného obchvatu je 11,78 kilometra. Predpokladaný začiatok výstavby je v treťom štvrtroku 2019.

Ďalšou dôležitou cestou regionálneho významu je cesta č. II/573 Šoporňa – Šaľa – Kolárovo, ktorá sa pri obci Šoporňa napája na cestu európskej siete E 571 Košice - Rožňava - Zvolen - Nitra - Bratislava a na rýchlostnú cestu R1 Trnava – Nitra, cesta druhej triedy Šaľa – Trnovec nad Váhom – Nitra spájajúca okresné a krajské sídlo. Celým územím mestskej časti Veča (spojená s mestom mostom cez rieku Váh) prechádza hlavný cestný ťah v smere Bratislava - Nové Zámky – Nitra, ale aj hlavný ťah do chemického závodu Duslo, a. s. Šaľa.

Významným dopravným spojením v smere Nitra – Šaľa je cesta II/562. V meste sú dve križovatky riadené svetelnou signalizáciou a to na križovatke ulíc SNP - Štúrova a SNP - Horná.

V meste sa nachádza tiež železničná aj autobusová stanica, pri ktorých však nie sú vybudované dostatočné parkovacie kapacity. Mestom prechádza trať európskeho významu Bratislava – Galanta – Šaľa – Štúrovo – Budapešť. Celoslovenský význam má trať 130 spájajúca Bratislavu so Štúrovom. Mesto má osobnými, zrýchlenými vlakmi a rýchlikmi dobré spojenie s mestami ako Bratislava, Banská Bystrica, Zvolen, Galanta, Nové Zámky, Senec, Sládkovičovo a i. Budova železničnej stanice bola postavená v roku 1818.

Poslednou investíciou v oblasti statickej dopravy bola výstavba záchytného parkoviska na Hlavnej ul. pri pešej zóne, v rámci ktorej sa vybuďovalo 84 parkovacích miest (kolaudácia parkoviska prebehla v roku 2015). Celkovo možno počet parkovacích plôch v meste označiť za nedostačujúci.

Základný prehľad cestnej siete mesta Šaľa

- štátna cesta prvej triedy I/75 Bratislava - Galanta - Šaľa - Nové Zámky
- štátna cesta druhej triedy II/573 Šoporňa - Šaľa - Kolárovo - Komárno - pri obci Šoporňa sa napája na rýchlostnú cestu R1

Trnava - Nitra a na cestu európskej siete E 571 Košice - Rožňava - Zvolen - Nitra – Bratislava

- rýchlostná cesta R1 Trnava - Nitra - cca 12 km od mesta Šaľa, smer Šoporňa
- štátna cesta druhej triedy II/562 Šaľa – Trnovec nad Váhom – Nitra
- cesta tretej triedy Šaľa - Duslo - Močenok
- cesta tretej triedy Šaľa – Diakovce

Technická infraštruktúra

Zásobovanie elektrickou energiou a zemným plynom

Zásobovanie elektrickou energiou je zabezpečované vodnou elektrárnou Kráľová vybudovanou na rieke Váh. Vodná elektrárňa bola uvedená do prevádzky v roku 1985, výkon elektrárne je cca 45 MW. Prenos elektrickej energie sa zabezpečuje vzdušným vedením 110 kV.

Mesto Šaľa je zásobované elektrickou energiou z hlavného elektrického uzla - rozvodňa Križovany nad Dudváhom. Elektrická energia pre mesto je zabezpečovaná vzdušnými vedeniami a transformačnými stanicami. Z transformovne 400 kV KRIŽOVANY (vyvedenie výkonu z EBO V2, Trnavský kraj) smeruje do TR 220/110 kV ŠAĽA. V okrese Šaľa je vybudovaná VTL plynovodná sústava DN 300 PN 2,5 MPa Šaľa – Nitra – Topoľčany – Prievidza a DN 500 PN 4,0 MPa Šaľa – Bratislava, ktoré sú hlavným zdrojom dodávky zemného plynu pre jednotlivé lokality okresu. Ich prepravná kapacita postačuje na dodávku požadovaného množstva zemného plynu. Na území mesta Šaľa je realizovaná úplná rekonštrukcia miestnych distribučných plynovodov s prechodom z NTL tlakovej hladiny na STL tlakovú hladinu (do 300 kPa). V tesnej blízkosti mesta Šaľa trasa VTL plynovodu DN 500 PN 4,0 MPa križovala rieku Váh. Pri prechode plynovodu cez vodný tok, rieku Váh, bol využitý cestný most štátnej cesty I/75, na ktorom bolo uložené potrubie VTL plynovodu. Klimatické a iné negatívne vplyvy zapríčinili, že potrubie plynovodu bolo silne napadnuté koróziou a preto prevádzkovateľ distribučnej sústavy musel riešiť tento úsek VTL plynovodu pretláčkou pod riekou. Stupeň plynofikácie na území celého okresu je vysoký.

Zásobovanie pitnou vodou

Väčšina sídiel v okrese Šaľa je zásobovaná pitnou vodou skupinovým vodovodom Jelka - Galanta - Nitra (cca 40 l.s-1), ktorý pitnou vodou zásobuje i časť okresu Nitra. V okrese Šaľa je zo SV Gabčíkovo zásobovaný SKV Vlčany (obce Vlčany a Neded), SKV Tešedíkovo: obce Žihárec, Tešedíkovo, Kráľov Brod, Trstice (okr. Trnava) a obec Selice.

V okrese Šaľa sa na zásobovanie obyvateľov pitnou vodou nevyužívajú žiadne vlastné zdroje, nakoľko všetky nároky na pitnú vodu sú pokrývané dodávkou vody z Jelky, príp. Gabčíkova. Všetkých 13 obcí v okrese Šaľa má vybudovaný verejný vodovod. Z celkového počtu obyvateľov okresu je z verejného vodovodu zásobovaných takmer 98 %, na úrovni mesta je napojených 99,10% obyvateľov.

Najvýznamnejšie vodárenské systémy regiónu

- Skupinový vodovod Jelka- Galanta- Nitra – zásobuje najmä SKV Šaľa a SKV Nitra a tiež obce po trase
- Skupinový vodovod Gabčíkovo – Nové Zámky – Levice zásobuje: SKV Levice, SKV Nové Zámky, SKV Vráble- Zlaté Moravce, SKV Štúrovo a mnohé menšie skupinové vodovody, ako aj samostatné vodovody v obciach po trase hlavných prívodov vody v okresoch Komárno, Levice, Nové Zámky, Nitra, Zlaté Moravce a Šaľa;

Napojenie na kanalizačnú sieť

V meste Šaľa je vybudovaná verejná kanalizácia, pričom podiel obyvateľstva napojeného na kanalizačnú sieť je cca 98,7 %. Z každej strany rieky Váh je vybudovaný samostatný kanalizačný systém, ukončený samostatnou čističkou odpadových vôd (ČOV). ČOV v meste Šaľa a ČOV Šaľa-Veča sú po komplexnej obnove, rozšírení, intenzifikácii a zvýšení kapacity(obe rekonštruované v roku 2008).

Vlastníkom a prevádzkovateľom vodovodnej a kanalizačnej siete je Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. Nitra odštepny závod Galanta.

Priemysel a služby

Šaľa ako okresné mesto je jedným z významných centier juhozápadného Slovenska, ktoré sa súčasne dynamicky rozvíja, ako ekonomicky tak i hospodársky. Mesto Šaľa je z pohľadu priemyselnej výroby zaraďované medzi centrá priemyslu nielen na úrovni kraja, ale aj celého Slovenska, nakoľko tu má chemický priemysel ľudský potenciál aj tradíciu spojenú s existenciou chemického závodu Duslo a.s., ktorý má celoslovenský význam a je dôležitým svetovým exportérom chemikálií používaných v gumárskom priemysle, umelých hnojív a pesticídov (cca 80% výrobkov závodu je určených na export).

Na základe výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v máji 2011 bolo v meste z celkového počtu 23554 obyvateľov ekonomicky aktívnych 12114 obyvateľov, z toho 10 098 (83,36 %) odchádzalo za prácou z mesta. Pre mesto Šaľa je v súčasnosti charakteristická relatívne vysoká migrácia za prácou - dochádzanie za prácou (najmä do Bratislavy, Nitry a okolitých priemyselných parkov), ale aj relatívne vysoká dochádzka za prácou z okolitých obcí.

V meste Šaľa prevažuje v rámci postavenia v zamestnaní 72,3 % zamestnancov, po 15,4 % nezistených a ostatných nasledujú podnikatelia bez zamestnancov 8,8 %.

V meste Šaľa bolo koncu roka 2014 evidovaných 1093 právnických osôb, z toho 822 ziskových, čo predstavuje 75,20 %. Zároveň v meste Šaľa pôsobilo 1618 fyzických osôb podnikateľov, 1499 živnostníkov, 18 SHR a 101 osôb v slobodnom povolání. V meste sa nachádza pevná základňa malých a stredných podnikov s úspešnými aktivitami

v oblasti strojárstva, stavebníctva, meraní a regulácie, riadenia technologických procesov, obchodu a i.), ktorá predstavuje významnú časť ekonomiky mesta.

Medzi hlavné odvetvia hospodárstva v Šali možno zaradiť tieto: priemyselná výroba, stavebníctvo, montážne linky v rámci elektrotechnického priemyslu, strojárstvo, služby, poľnohospodárstvo

Plochy priemyselnej výroby na území mesta sa koncentrujú prevažne v juhovýchodnej časti v tzv. priemyselnej zóne pri ceste smerom na Diakovce a následne v severovýchodnej časti pri ceste smerom na Duslo a.s..

V okrese Šaľa prevažuje chemický priemysel podmienený existenciou najvýznamnejšieho podniku v okrese - Duslo a.s., Šaľa. Závod Duslo, a.s. Šaľa patrí od svojho vzniku k najvýznamnejším spoločnostiam chemického priemyslu na Slovensku. Výrobný program je zameraný na výrobu priemyselných hnojív, gumárenských chemikálií, polyvinylacetátových a polyakrylátových lepidiel, disperzií, rôznych špeciálnych produktov organickej a anorganickej chémie a produktov horčíkovej chémie. Od roku 2005 sa závod stal súčasťou medzinárodného holdingu AGROFERT Holding, a.s., pôsobiaceho v chemickom priemysle, poľnohospodárstve a potravinárstve. Celkový počet zamestnancov v Šali je 1788, z toho 359 žien. Výška nedávnej investície do výrobného čpavku, Čpavok 4, ktorý nahradil doterajšiu výrobu Čpavok 3, ktorá funguje v areáli Dusla od roku 1973, predstavovala cca 310 miliónov eur.

V areáli Duslo, a.s. Šaľa sa nachádzajú ďalšie významné výrobné podniky: závod INVEST IN a.s., Šaľa a IN VEST s.r.o., Šaľa so 470 zamestnancami (stavebná činnosť, výroba a montáž oceľových konštrukcií, betónových prvkov, zámkovej dlažby a typových a stenových prvkov železobetónových skeletov), závod Messer Tatragas, s.r.o., Bratislava s 36 zamestnancami a MENERT s.r.o. Šaľa s 93 zamestnancami. Ďalšie významné spoločnosti v okrese Šaľa sú SHC Slovakia, s.r.o., Šaľa, s výrobou komponentov pre elektrotechnický priemysel, ako aj výroba polystyrénových obalov v spoločnosti EURO DABO s.r.o.

V rámci okresu Šaľa v obci Diakovce sa nachádza priemyselný park na ploche 7,5 ha. Priamo v meste Šaľa sa nenachádza žiadny priemyselný park. Najbližší priemyselný areál Duslo a. s. sa nachádza v katastri susednej obce Močenok.

Služby občianskej vybavenosti sú v Šali zabezpečované najmä prostredníctvom: siete nákupných centier a obchodných domov (napr. COOP Jednota Galanta, Tesco Stores, Kaufland, BILLA, LIDL, obchodné centrum S1 vo Veči), menších obchodných prevádzok rôzneho zamerania, sieť reštaurácií, kaviarní, herní, barov, prevádzok rýchleho občerstvenia, pivární, pohostinstiev a i. (cca 70 subjektov), siete pobočiek bánk, ubytovacích zariadení (hotel, penzión, viaceré ubytovne pre pracovníkov v okolitých priemyselných parkoch), kadernícke a kozmetické salóny, čerpace stanice a pod.

Bytový fond

Bývanie a stav domového a bytového fondu je pre je veľmi dôležitým faktorom pre rozvoj a prosperitu každého mesta. V meste Šaľa sa podľa výsledkov posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 zverejnených Štatistickým úradom SR nachádzalo celkom 9083 bytov, z toho 8461 obývaných, 554 neobývaných a niekoľko desiatok s nezistenou obývanosťou. V okrese Šaľa v rámci Nitrianskeho samosprávneho kraja najvyšší podiel obývaných bytov (89,7 %).

Podľa počtu obytných miestností dominujú byty s 3 miestnosťami - 4456 bytov, s 2 miestnosťami 1488 bytov a následne so 4 obytnými miestnosťami 1035 bytov. Podľa veľkosti obytnej plochy dominujú byty s obytnou plochou 40-80 m².

Až 38,26% z celkového počtu bytov bolo postavených v období rokov 1971 – 1980, necelá štvrtina bytov (24,67%) ešte predtým v rokoch 1961 – 1970 (ŠÚ SR, SODB 2011).

Vo vlastníctve obcí je v rámci Nitrianskeho samosprávneho kraja 0,66% obývaných bytov a domov (Šaľa – 0,80 – 0,87%)

Na ceste k výstavbe nájomných bytov v Šali Mestské zastupiteľstvo v Šali v júni 2015 schválilo prenájom pozemku pre súkromnú spoločnosť, ktorá sa zaviazala postaviť 150 nájomných bytov podľa podmienok Štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB), ktoré by následne malo mesto odkúpiť prostredníctvom prostriedkov poskytnutých zo ŠFRB a dotácie Ministerstva dopravy a výstavby SR (spolu cca 6,5 mil. EUR, od vzniku SR historicky najvyššia štátna podpora bývania pre mesto Šaľa). Výstavba nájomných bytov prevažne pre mladé rodiny v období spracovania tohto zámeru finišuje a postupne prebieha odovzdanie stavieb a kolaudačné konania, mesto má schválený poradovník žiadateľov (230) k prevzatíu prvých bytov v bytových domoch S1 a S2.

Posledná súkromná investícia v oblasti bývania v meste Šaľa bola realizovaná pred viac ako desiatimi rokmi (r. 2009), kedy bol na území mesta Šaľa vybudovaný polyfunkčný dom POPLAR, šesťpodlažný objekt pozostávajúci zo 60 bytových jednotiek rôznych veľkostí.

Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Pôdno-klimatické podmienky, vysoká kvalita pôdy a časť vybudovaných závlah vytvárajú vhodné podmienky na vysokú produktivitu poľnohospodárskej výroby. Významná je poľnohospodárska činnosť zahŕňajúca výrobu obilnín, krmív pre živočíšnu výrobu.

Okres Šaľa patrí k okresom s najväčším percentuálnym zastúpením poľnohospodárskej pôdy v rámci celého Nitrianskeho kraja. Šaľa sa nachádza v najproduktívnejšej poľnohospodárskej oblasti, kde výmera PPF sa pohybuje okolo 80 % výmery katastrov obce, stupeň zornenia cca 90 %, pričom vinice, záhrady, ovocné sady a trávne porasty nemajú viac ako 3 – 4 % zastúpenie. Pre všetky druhy, resp. kultúry poľnohospodárskej pôdy to predstavuje cca podiel 76,36%, len orná pôda 71,26% celkovej výmery katastra.

Z historického hľadiska sa mesto Šaľa vyvinulo z prevažne poľnohospodárskej obce, nakoľko lokality mesta, ktorá disponuje úrodnou pôdou s vysokým obsahom humusu a nížinný charakter predurčovali toto územie pre intenzívne využívanie pôdy. Na pôdach v katastri mesta Šaľa hospodári najmä Roľnícke družstvo Šaľa a PD Dolina. Zároveň na území mesta hospodáril v roku 2014 podľa údajov Štatistického úradu SR celkom 18 samostatne hospodáriacich roľníkov.

Z celkovej rozlohy územia okresu predstavujú lesné porasty len 3,86 % celého územia. V území okresu prevažuje hospodárska a ochranná – ekostabilizačná funkcia lesných porastov, osobitnú – rekreačnú funkciu spĺňa len lesný park v katastrálnom území Šaľa.

Cestovný ruch a rekreácia

Rekreačný potenciál dotknutého regiónu je veľmi veľký. Mesto leží v geotermálnej oblasti a z toho dôvodu sú geotermálne vrty v Šali, ale aj Diakovciach využívané resp. ich ďalšie využitie sa pripravuje.

Prostredie okolo rieky Váh vytvára prírodné podmienky pre športovú a rekreačnú činnosť (vodné športy, rybolov, rekreačná cykloturistika a pod.) mestského obyvateľstva. Územie mesta Šaľa popri toku Váhu – vážsky hrádzový priestor je využívané na cykloturistiku.

V rámci blízkeho okolia medzi turistické destinácie možno zahrnúť najmä Termálne kúpalisko Diakovce – Termálne kúpalisko Horné Saliby, Rekondičné sanatórium, a. s. Duslo, v Šoporni, športový areál Kaskády pri Vodnom diele Kráľová, termálne kúpalisko Vincov les, areál lodenice, detská farma Humanita, záhradkárске osady v inundačnom území Váhu, jazdecký areál Strednej odbornej školy v Šali.

Kultúrnohistorické hodnoty územia

Mesto Šaľa sa zaraďuje medzi najstaršie mestá na Slovensku a je významné aj ako archeologická lokalita, pretože v jej chotári sa našla lebka neandertálskeho človeka (vek cca 45-60 tisíc rokov). Prvá písomná zmienka o sídle pochádza už z roku 1002. Archeologické bádanie na území mesta Šaľa v minulosti potvrdilo osídlenie takmer z každého pravekého a historického obdobia dejín ľudstva. V polohe vinohrad boli objavené pozostatky osídlenia z mladšej doby kamennej (železovská skupina), neskoršej doby kamennej (lengyelská kultúra – skupina Brodzany – Nitra, boľarázská skupina), doby bronzovej (maďarovská kultúra, stredodunajská mohylová kultúra), mladšej doby železnej, stredoveku (6.-8. storočie) a novoveku (15. – 17. storočie).

V roku 1536 kráľ Ferdinand povýšil Šaľu na mesto. Priaznivá poloha, blízkosť rieky Váh, ako aj skutočnosť, že Šaľa ležala na križovatke "Českej cesty" a cesty z Nitry smerom na Bratislavu, predurčili jej rozvoj v nasledujúcich storočiach.

Po spustošení Tatármi, už v roku 1252, daroval Šaľu Bela IV. novozaloženému premonštrátskemu kláštoru v Turci. Jeho majetkom zostala Šaľa a panstvo, ktoré sa tu vyvinulo, až do XVI. storočia. XVI. storočie vo vojne s Turkami prinieslo mnoho utrpení pre obyvateľov Šale. V XVII. storočí tu bola vybudovaná vojenská pevnosť. Jej obranná funkcia sa skončila po oslobodení Nových Zámkov.

Rozvoj mestečka pokračoval aj napriek mnohým nešťastiam, hlavne častým povodňami a epidémiami, aj v XIX. storočí. K rozvoju dopomohlo aj vybudovanie železničnej trate medzi Viedňou a Budapešťou v roku 1850. V druhej polovici XIX. storočia sa Šaľa stala administratívnym centrom slúžnovského úradu Nitrianskej župy. O šírenie kultúry koncom XIX. a začiatkom nášho storočia sa zaslúžili rôzne spolky, ale aj založenie tlačiarne Davida

Kollmana pred I. svetovou vojnou. V rokoch 1907-1912 vychádzali noviny Šaľa a okolie ("Vágsellye és vidéke"), ktoré od roku 1911 sa tlačili v miestnej tlačiarňi.

Po vzniku Československej republiky mesto zostalo okresným centrom. Od 2.11.1938 patrilo mesto v zmysle Viedenskej arbitráže k Maďarsku, no i v tomto období si zachovalo svoje administratívne postavenie a bolo naďalej centrom hlavnosúľžnovského okresu.

Mesto Šaľa bolo oslobodené 31.marca 1945 a v rámci obnovenej ČSR zostalo okresným mestom až do roku 1960. Od 24. júla 1996 je Šaľa podobne ako už v minulosti okresným mestom.

V meste Šaľa sú lokalizované viaceré kultúrno-historické pamiatky, ktoré môžu byť navštevované i účastníkmi cestovného ruchu a majú význam pri realizácii tzv. poznávacieho turizmu. Ide najmä o renesančný kaštieľ, pôvodne vodný hrad, ďalej rímskokatolícke kostoly v Šali aj vo Veči, dom ľudového bývania so svojou ojedinelou architektúrou, Súsošie Sv. Trojice na Námestí Sv. Trojice, ktoré tvorí dominantu centra mesta, Socha sv. Juraja a i.

4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia.

Znečistenie ovzdušia

Kvalita životného prostredia je silne ovplyvnená tým, že okres Šaľa a jeho bezprostredné okolie a severozápadná časť obvodu je súčasťou Dolnopovažskej zaťaženej oblasti (priemyselné znečistenie Serede, Galanty a Šale). Hodnotenie kvality ovzdušia – limitné a cieľové hodnoty, medze tolerancie, horné a dolné medze na hodnotenie a ďalšie, vyplývajú z platnej legislatívy v oblasti ochrany ovzdušia. Znečisťujúce látky v ovzduší emitujú prirodzené a antropogénne zdroje a sú prirodzenou súčasťou atmosféry. O znečisťovaní ovzdušia možno hovoriť až pri úrovni koncentrácií vyvolávajúcej negatívne účinky. Základným kritériom pre hodnotenie úrovne znečistenia sú limitné hodnoty pre ochranu ľudského zdravia. Na kvalitu ovzdušia majú podstatný vplyv emisná záťaž a rozptylové podmienky. Slovenský hydrometeorologický ústav na staniciach Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSKO) meria koncentrácie znečisťujúcich látok v ovzduší na 4 staniciach s monitorovacím programom EMEP. Výsledky meraní koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší sú východiskom pre hodnotenie kvality ovzdušia na Slovensku. Najväčší problém kvality ovzdušia na Slovensku predstavuje znečistenie ovzdušia časticami PM₁₀ (suspendované častice v ovzduší, ktoré prejdú zariadením selektujúcim častice s aerodynamickým priemerom 10µm s 50 % účinnosťou). V roku 2010 bolo na Slovensku stanovených 19 oblastí riadenia kvality ovzdušia, z toho 18 len pre PM₁₀ a jedno pre PM₁₀ a SO₂.

Nitriansky kraj svojou rozlohou 6 343,4 km² zaberá 13 % územia Slovenskej republiky. Nachádza sa v juhozápadnej časti SR, pričom na juhu hraničí s Maďarskou republikou, na východe s Banskobystrickým krajom, na severe s Trenčianskym krajom a na západe s Trnavským krajom. Rozlohou najmenším okresom kraja je okres Šaľa s rozlohou 356 km² a najväčším je okres Levice s rozlohou 1551 km², ktorý je zároveň aj najväčším okresom SR.

Početom 689 564 obyvateľov (k 31.12. 2011) sa Nitriansky kraj zaraďuje na 4. miesto v medzikrajskom porovnaní s podielom 12,8 % na úhrne SR. S hustotou osídlenia 111,1 obyvateľov na km² je piatym najobývanejším krajom SR.

Z hľadiska hospodárskych charakteristík patrí kraj Nitra do poľnohospodársko-priemyselného typu. Rozhodujúcimi priemyselnými odvetviami kraja sú strojársky, chemický a potravinársky priemysel, ktorý je zároveň najstarším a najrozšírenejším priemyselným odvetvím kraja a nadväzuje na základnú poľnohospodársku výrobu.

Vyhláška MPŽP aRR č. 360/2010 Z.z. o kvalite ovzdušia v prílohe č. 17 ustanovuje zoznam aglomerácií a zón pre účely hodnotenia kvality ovzdušia. Územie Nitrianskeho kraja bolo touto vyhláškou vymedzené za zónu pre oxid siričitý, oxid dusičitý a oxidy dusíka, častice PM₁₀, častice PM_{2,5}, benzén a oxid uhoľnatý. Územie mesta Nitry v zóne Nitriansky kraj bolo vymedzené za oblasť riadenia kvality ovzdušia pre PM₁₀.

Zóna	Vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia	Znečisťujúca látka	Plocha (km ²)	Počet obyvateľov
Nitriansky kraj	Územie mesta Nitra	PM ₁₀ , PM _{2,5}	100	78 875

PM₁₀ – suspendované častice v ovzduší, ktoré prejdú zariadením selektujúcim častice s aerodynamickým priemerom 10 µm s 50 % účinnosťou

PM_{2,5} – suspendované častice v ovzduší, ktoré prejdú zariadením selektujúcim častice s aerodynamickým priemerom 2,5 µm s 50 % účinnosťou

Lokalita navrhovanej činnosti nespadá do oblasti s riadenou kvalitou ovzdušia. V tejto oblasti z hľadiska znečistenia ovzdušia je Duslo, a.s. Šaľa hlavným producentom znečisťujúcich látok. V ovzduší je koncentrácia SO₂ 15-20 µg/m³, NO_x 10-15 µg/m³, priemerná ročná koncentrácia CO zo stacionárnych zdrojov je 810-820 µg/m³, podobný ukazovateľ prachu je 35-40 µg/m³ a prchavých organických látok (VOC) je 0,2-1,99 µg/m³. Tieto hodnoty predstavujú miernu záťaž.

Podiel na znečisťovaní ovzdušia majú okrem stredných a veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia aj ďalšie zdroje najmä doprava, suspenzia resuspenzia častíc z nedostatočne čistených komunikácií, stavenísk, skládok sypkých materiálov, vykurovanie domov na tuhé palivá veterná erózia z nespevnených povrchov, poľnohospodárstvo a diaľkový prenos škodlivín zo vzdialenejších priemyselných oblastí. Významný je aj vplyv zimného posypu na kvalitu ovzdušia.

Vybrané údaje o zdrojoch znečisťovania ovzdušia a emisiách znečisťujúcich látok sa od roku 1999 spracovávajú v systéme NEIS (Národný emisný informačný systém). NEIS zahŕňa zdroje znečisťovania ovzdušia podľa príkonu a kategorizácie podľa Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší. V roku 2011 bolo v Nitrianskom kraji evidovaných 1977 stacionárnych zdrojov, z ktorých bolo 146 veľkých a 1831 stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia. Malé zdroje znečisťovania ovzdušia nie sú v tomto prípade uvedené, pretože spadajú do kompetencie samosprávy miest a obcí.

Počet zdrojov znečisťovania ovzdušia v Nitrianskom kraji – rok 2012:

Okres	Veľké zdroje znečisťovania ovzdušia	Stredné zdroje znečisťovania ovzdušia	Spolu
Komárno	15	280	295
Levice	15	269	284
Nitra	16	396	412
Nové Zámky	13	180	193
Šaľa	26	93	119
Topoľčany	19	175	194
Zlaté Moravce	3	77	80
SPOLU	107	1470	1577

Emisie z veľkých a stredných stacionárnych zdrojov v Nitrianskom kraji (rok 2012)

Okres	TZL t/rok	SO ₂ t/rok	NO _x t/rok	CO t/rok	ΣC t/rok
Komárno	17,833	26,731	66,820	45,314	51,755
Levice	60,743	22,616	230,019	370,433	69,421
Nitra	42,755	38,278	148,551	768,339	141,001
Nové Zámky	18,144	18,637	93,065	218,648	28,868
Šaľa	157,691	2,099	674,059	114,067	23,955
Topoľčany	15,940	0,030	168,847	32,083	7,928
Zlaté Moravce	14,116	1,635	29,431	118,675	30,750
SPOLU	327,222	110,026	1410,792	1667,559	353,678

Emisie základných znečisťujúcich látok v okrese Šaľa (2007 – 2012)

ZL / rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012
TZL	126,091	121,598	118,796	106,398	178,156	157,691
SO ₂	6,465	6,164	5,490	2,472	2,277	2,099
NO _x	633,521	597,176	621,446	597,278	762,215	674,059
CO	112,368	103,058	99,248	90,080	129,611	114,067

ΣC	30,158	21,117	20,626	31,278	32,637	23,955
SPOLU	908,603	849,113	865,606	827,506	1104,896	971,871

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Povrchové vody : Hlavným zdrojom povrchových vôd je rieka Váh, ktorá preteká okresom. Povodie rieky je tak, ako takmer na celom jej úseku, aj v okolí mesta zaťažované negatívnymi antropogénnymi vplyvmi. Kvalita povrchovej vody (zaradovaná do V. tried čistoty podľa STN 75 7221 „Klasifikácia povrchových vôd“) naďalej nespĺňa požiadavky na kúpanie a pitie, najmä z dôvodu mikrobiologického znečistenia a zaraduje sa do tried III až V. Na neuspokojivej kvalite vody v sledovanom úseku toku Váhu, ktorý už do záujmového územia priteká značne znečistený, sa podieľajú hlavne Duslo a. s., Šaľa a verejná kanalizácia mesta.

Rieka Váh po Vodné dielo Selice na základe hodnotenia „najhoršieho prípadu“ patrí do III. triedy -znečistená voda, lebo všetky sledované ukazovatele (kyslíkový režim, základné fyzikálno-chemické, mikrobiologické, biologické ukazovatele, nutrienty, mikropolutanty) vykazujú tento stupeň znečistenia. Pod vodným dielom je rieka zaradená už do IV. triedy – silne znečistená voda. Je to spôsobené zhoršením mikrobiologických ukazovateľov. Na druhej strane však kyslíkový režim a obsah mikropolutantov je priaznivejší, ako nad vodným dielom.

Podzemné vody : Hlavnými činnosťami prejavujúcimi sa významnými antropogénnymi vplyvmi ovplyvňujúcimi chemický stav útvarov podzemných vôd v záujmovom území sú hlavne poľnohospodárstvo, priemyselná výroba, doprava a staré environmentálne záťaže. V dôsledku týchto činností dochádza ku kontaminácii podzemných vôd formou vypúšťania do podzemných vôd alebo prostredníctvom infiltrácie znečisťujúcej látky prostredníctvom zrážok do podzemných vôd. Znečisťujúcou látkou sú hlavne dusičnany. Monitorovanie kvality podzemných vôd predstavuje systematické sledovanie a hodnotenie stavu kvality podzemných vôd podľa požiadaviek MŽP SR, ako je uvedené v Zákone č. 384/2009 Z.z. o vodách a v zmysle požiadaviek Vyhlášky MPŽPRR SR č. 418/2010 Z.z. o vykonávaní niektorých ustanovení vodného zákona. Monitorovacie programy prešli zmenami, ktoré vyplynuli z požiadaviek pri implementácii legislatívy EÚ, najmä smernice 2000/60/EC tzv. Rámцovej smernice o vodách. V SR bol vypracovaný Program monitorovania stavu vôd na rok 2012, v ktorom boli zapracované požiadavky na zabezpečenie získania všetkých informácií o stave vôd. Monitorovanie chemického stavu podzemných vôd v roku 2012 prebiehalo v rámci základného monitorovania (171 objektov) a prevádzkového monitorovania (295 objektov). U oboch typov monitorovania boli zaznamenané prekročenia stanovených limitov znečistenia. Odporúčaná hodnota percenta nasýtenia vody kyslíkom stanovená v teréne bola dosiahnutá v 72,09 % vzoriek. Hodnoty pH boli v rozpätí limitných hodnôt s výnimkou 12 vzoriek, vodivosť prekročila indikačnú hodnotu danú nariadením vlády 13-krát z celkového počtu 318 stanovení. V rámci podzemných vôd objektov základného monitorovania vystupuje do popredia problematika nepriaznivých oxidačno-redukčných podmienok, na čo poukazuje najčastejšie prekračovanie prípustných koncentrácií celkového Fe (61x), Mn (58x) a NH_4^+ (13x). Okrem týchto ukazovateľov došlo k ojedinelému prekročeniu v prípade NO_3^- (8x), SO_4^{2-} (14x), rozpustných látok pri 105 °C, CHSK_{Mn} , TOC a H_2S . Zo stopových prvkov boli zaznamenané zvýšené koncentrácie Al (2x), Pb (2x), Sb (4x) a Hg (1x). Znečistenie špecifickými organickými látkami má v objektoch základného monitorovania len lokálny charakter. V roku 2012 bolo zaznamenané ojedinené zvýšenie koncentrácie prekračujúce stanovený limit a to v skupine polyaromatických uhľovodíkov (fenantén). Väčšina špecifických organických látok bola pod detekčný limit. V skupine ukazovateľov všeobecných organických látok všetky analýzy spĺňali stanovený limit.

Z hľadiska prietoku a hydrogeologickej produktivity, územie mesta a podstatná časť obvodu patrí do kategórie „vysoká“, s využiteľným množstvom podzemných vôd 1-5 l/s na km². Severovýchodná časť okresu však patrí do kategórie „mierna“ s 0,5-0,99 l/s na km². Vrchná časť podzemných vôd je silne znečistená, stupeň kontaminácie, počítaný na základe prekročení normatívnych hodnôt analyzovaných zložiek podľa „STN 75 7111 Pitná voda“ na väčšine území obvodu patria do najhoršej, 5. triedy. Výnimkou je len severný okraj obvodu, zaradený do 3. triedy. Vplyvom poľnohospodárskeho znečistenia vrchný horizont podzemných vôd sa znehodnocuje chloridmi, síranmi a dusičnanmi najmä vplyvom poľnohospodárskeho znečistenia.

V okrese Šaľa sa nenachádzajú významné zdroje pitných vôd pre zásobovanie obyvateľstva. Takmer celé množstvo pitných vôd je zo zdroja Jelka.

Ide prevažne o vody nevýrazného vápenatého hydrouhličitanového typu s mierne zvýšeným podielom síranovej zložky. Najviac mineralizované vody sa nachádzajú vo vrchnom horizonte do hĺbky 20 m. Smerom do hĺbky sa mineralizácia vôd znižuje a klesá podiel síranovej, chloridovej a dusičnanovej zložky.

Znečisťovanie pôdy

Vývoj kontaminácie pôdy je veľmi pozvoľný, bez výrazných zmien. Takmer celá rozloha poľnohospodárskeho pôdneho fondu je hygienicky vyhovujúca a kontaminovaná pôda je viazaná hlavne na oblasti priemyselnej činnosti a na oblasti tzv. geochemických anomálií.

Na znečisťovaní pôdy sa podieľajú pozdĺž intenzívnych cestných ťahov látky z chemickej údržby ciest v zimnom období a v neposlednom rade automobilová doprava. Na znečisťovaní pôdy sa podieľa aj intenzívne poľnohospodárstvo, nie však do takej miery ako v minulosti, nakoľko sa stavy hospodárskych zvierat znižujú, v dôsledku čoho sa znižujú aj počty hnojísk. Pri poľnohospodárskej činnosti vzniká špecifický organický odpad ohrozujúci pri nesprávnej manipulácii spodné vody a taktiež rôznorodý odpad, ako sú nádoby od pesticídov, olovené akumulátory, odpadové oleje a pod.

Poškodzovanie bioty

Prirodzené biotopy v dotknutom území sa vyskytujú len vo veľmi obmedzenom rozsahu pozdĺž Váhu, na brehoch kanálov, reliktoch mŕtvych ramien a vodných nádrží. Ich poškodzovanie antropogénnymi aktivitami je jednak sprostredkované imisným spádom, vzliňaním znečistených podzemných vôd a zároveň aj priame fyzickou deštrukciou porastov, vytváraním živelných skládok odpadu a pod. Prevažnú časť vegetačného krytu územia však tvoria poľnohospodárske kultúry jedno-dvojočné a len v malej miere viacročné porasty ovocných sádov a vinohradov. Zber jedno-dvojočných kultúr má negatívny vplyv na stepné sociocenozy

Zdravotný stav obyvateľstva

V rámci základného štatistického sledovania ochorení v SR je zdravotný stav obyvateľstva sledovaný na úrovni okresov. Podľa zverejnených údajov v celoslovenskom priemere v uplynulom období úmrtnosť obyvateľstva sa udržiava pod hranicou 10 zomretých osôb na 1000 obyvateľov, pričom hrubá miera úmrtnosti má klesajúcu tendenciu. Príčinou smrti v uplynulom období boli nasledovné ochorenia v poradí 1. choroby obehovej sústavy, 2. nádorové ochorenia, 3. vonkajšie príčiny, 4. choroby dýchacej sústavy, 5. choroby tráviacej sústavy. Z hľadiska vývojových trendov klesá štandardizovaná miera úmrtnosti na srdcovocievne ochorenia, miera úmrtnosti na nádorové ochorenia má stagnujúci charakter, aj keď incidencia niektorých typov nádorov je mierne stúpajúca. Možno pozorovať nárast incidence a prevalence diabetu u dospelých, nárast incidence a prevalence chronickej obštrukčnej choroby pľúc a astmy bronchiale a nárast počtu psychiatrických vyšetrení. V skupine infekčných ochorení možno situáciu celkovo hodnotiť ako priaznivú, pričom došlo k vyššej objasnenosti v skupine črevných nákaz. Z nákaz prenosných zo zvierat na človeka bol zaznamenaný vzostup ochorení na listeriózu a kliešťovú encefalitídu. Počet novoregistrovaných prípadov HIV infekcie vzrastá. Naďalej klesá potratovosť, prirodzený prírastok na 1 000 obyvateľov je v kladných číslach. Pre obyvateľov okresu Šaľa neboli zistené výraznejšie odchýlky od celoslovenských priemerov.

IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických

Realizácia projektu - Prepojenie separačnej stanice geotermálnej vody a kotolne CK31 Šaľa a jeho následná prevádzka nebude mať žiadny negatívny vplyv na životné prostredie. Naopak zvýšením účinnejšieho využitia geotermálnej energie dôjde k úsporám energie.

Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nevyplývajú dôsledky, z ktorých by sa dali predpokladať priame negatívne vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva.

Vplyv na chránené územia

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nevzniknú dôsledky, z ktorých by sa dali predpokladať priame negatívne vplyvy na vymedzené chránené územia.

Kumulatívne a synergické vplyvy

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nevzniknú priame negatívne vplyvy na životné prostredie.

V. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie

Pri zmene navrhovanej činnosti sa jedná o vybudovanie strednotlakového (STL) plynovodu na prepojenie separačnej nádrže geotermálnej vody s mikroturbínou umiestnenou v kotolni CK31 spoločnosti MET s.r.o. Šaľa. Návrh STL časti areálového plynovodu je vypracovaný v súlade s STN EN 1775.

Vonkajší areálový STL plynovod (30kPa) začína pri objekte SEPARAČNÁ STANICA. Potrubie sa napojí na plánované technologické zariadenie na sušenie plynu, ktorý sa oparuje zo separačnej nádrže geotermálnej vody. V mieste napojenia bude umiestnený guľový uzáver MK50. Potrubie klesne do zeme a bude vedené po strojovňu kotolne CK31. Na fasáde strojovne potrubie stúpa na strechu a bude súbežne vedené potrubím vykurovacej vody. Zo strechy strojovne plynovod bude vedený na existujúci potrubný most. Po potrubnom moste sa rozvod plynu privedenie k objektu KOTOLŇA-CK31. Rozvod plynu bude ukončený v kotolni pred technologickým zariadením MIKROTURBÍNA.

Prepojenie separačnej stanice geotermálnej vody a kotolne CK31 Šaľa a jeho následná prevádzka nebude mať žiadny negatívny vplyv na životné prostredie. Naopak zvýšením účinnejšieho využitia geotermálnej energie dôjde k úsporám energie.

Prílohy

1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona, v prípade, ak áno uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, prípadne jeho kópia

Navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Ministerstvom životného prostredia SR podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov bolo vydané **ZÁVEREČNÉ STANOVISKO** (Číslo: 9323/2008-3.4/gn)

2. Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe

Mapa je prílohou dokumentácie k zmene navrhovanej činnosti

3. Výpis z katastra nehnuteľností

Výpis z katastra nehnuteľností je prílohou dokumentácie k zmene navrhovanej činnosti

VI. Dátum spracovania

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti bolo vypracované v mesiaci júl 2019

VIII. Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľa oznámenia

Ing. Viera Belovičová, Environmentálne poradenstvo, Nitrianska 1764/30, 927 05 Šaľa

IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa

Ing. Roman Kondys

MeT Šaľa, spol. s r.o.
Kvetná 4, 927 01 ŠAĽA
Konateľ
-1-

